

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ СПОРТИВНО-ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ

Л.Г. Заневська

*Львівський державний інститут фізичної культури
Науково-аналітичний центр рекреації та туризму "Наші гори", м. Львів*

Одним з основних напрямів державної політики в галузі туризму є організація та розвиток системи наукового забезпечення, підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації туристичних кадрів [6, с. 32]. Осацька декларація тисячоліття в розділі С — «Туризм та інформаційні технології» — одним зі стратегічних напрямів розвитку туристичної освіти визначає використання інформаційних технологій, закликає державні інституції країн світу на «стимулювання та підтримку освіти та професійної підготовки в царині інформаційних технологій та електронного бізнесу для туристичних організацій» [6, с. 178].

Туристична галузь широко відкрита для світу й органічно пов'язана зі світом, тому фахівець туристичної галузі повинен відповідати всім вимогам сучасної світової спільноти з тим, щоб гідно репрезентувати свою країну.

Спортивно-оздоровчий туризм є досить складним сектором туристичної галузі, який включає майже всі види туристичних послуг. Окрім того, працівникам сфери спортивно-оздоровчого туризму необхідно мати добру фізичну підготовку, володіти знаннями й навичками організатора фізичного виховання. Львівський державний інститут фізичної культури першим з вищих навчальних закладів України фізкультурного профілю розпочав у 2003 році підготовку фахівців зі спеціальності «Туризм».

Метою роботи є визначення місця та ролі інформаційних технологій у формуванні професійних знань та навичок фахівців спортивно-оздоровчого туризму. В основу методики досліджень покладено метод контент аналізу структури та змісту знань та вмінь щодо використання засобів інформаційного забезпечення навчальних дисциплін блоку професійно-орієнтованої підготовки фахівців спортивно-оздоровчого туризму у ВНЗ фізкультурного профілю. Робота виконується в межах зведеного плану науково-дослідної роботи у сфері фізичної культури і спорту на 2001—2005 роки за темою 2.1.12.

Результати та їх обговорення. Використання інформаційних технологій у спортивно-оздоровчому туризмі — це нагальна необхідність на сучасному етапі його розвитку. Побудова освітнього середовища майбутніх фахівців спортивно-оздоровчого туризму та якісне інформаційне забезпечення навчального процесу повинні опиратись на останні досягнення у галузі інформаційних

технологій. Проблеми застосування нових інформаційних технологій у туристичній освіті щодалі більше привертають увагу науковців. С.В. Кібальников досліджує можливості очно-дистанційного навчання з використанням Інтернет-технологій [3], Д.В. Смірнов займається проблемами побудови навчальних планів для дисципліни «Спортивний туризм» [8], В.С. Кальней вивчає інформаційно-комп'ютерні мережі як спосіб формування туристичного простору [2], А.А. Колмаков, Т.В. Кудрявцева та А.І. Сеселкін впроваджують корпоративну систему додаткової освіти з використанням інформаційних технологій [4, 5], А.І. Сеселкін займається структурою та змістом професійної туристичної освіти [7], В.І. Ганопольський вирішує проблеми термінології туристичної освіти [1]. В.Д. Чепик, Н.Т. Пироженко та Г.І. Зоріна опрацьовують питання системи неперервної освіти в туризмі [10], В.Н. Тимошкін та М.А. Новоселов розробляють комп'ютерні технології оцінки знань [9].

Орієнтовно окреслимо основні напрями прикладення інформаційних технологій до ключових навчальних дисциплін блоку професійно орієнтованої підготовки: «Технології туристичної галузі», «Організації туристичної галузі», «Активного туризму», «Рекреації».

В рамках дисципліни «Технологія туристичної галузі» вивчаються технології туристичної діяльності, ресторанної справи, готельної справи. Розглянемо склад інформаційного забезпечення для підготовки фахівців спортивно-оздоровчого туризму: це Інтернет-технології електронного маркетингу, програмне забезпечення туристичного бізнесу, спеціальне програмне забезпечення для системи управління та прийняття рішень, міжнародні бази даних, електронна пошта, міжнародний електронний обмін комерційними та фінансовими даними, програмне забезпечення для автоматизації офісу будинку відпочинку, санаторію, спортивного табору, туристичної бази, програмні засоби пов'язані зі здоров'ям людини, бази даних в сфері туризму та гостинності, автоматизовані інформаційно-довідкові системи в сфері туризму та гостинності, автоматизовані інформаційні системи резервування та бронювання послуг в сфері туризму та гостинності, бухгалтерські та фінансові програми.

Дисципліна «Організація туристичної галузі» вивчає організацію сфери туристичних по-

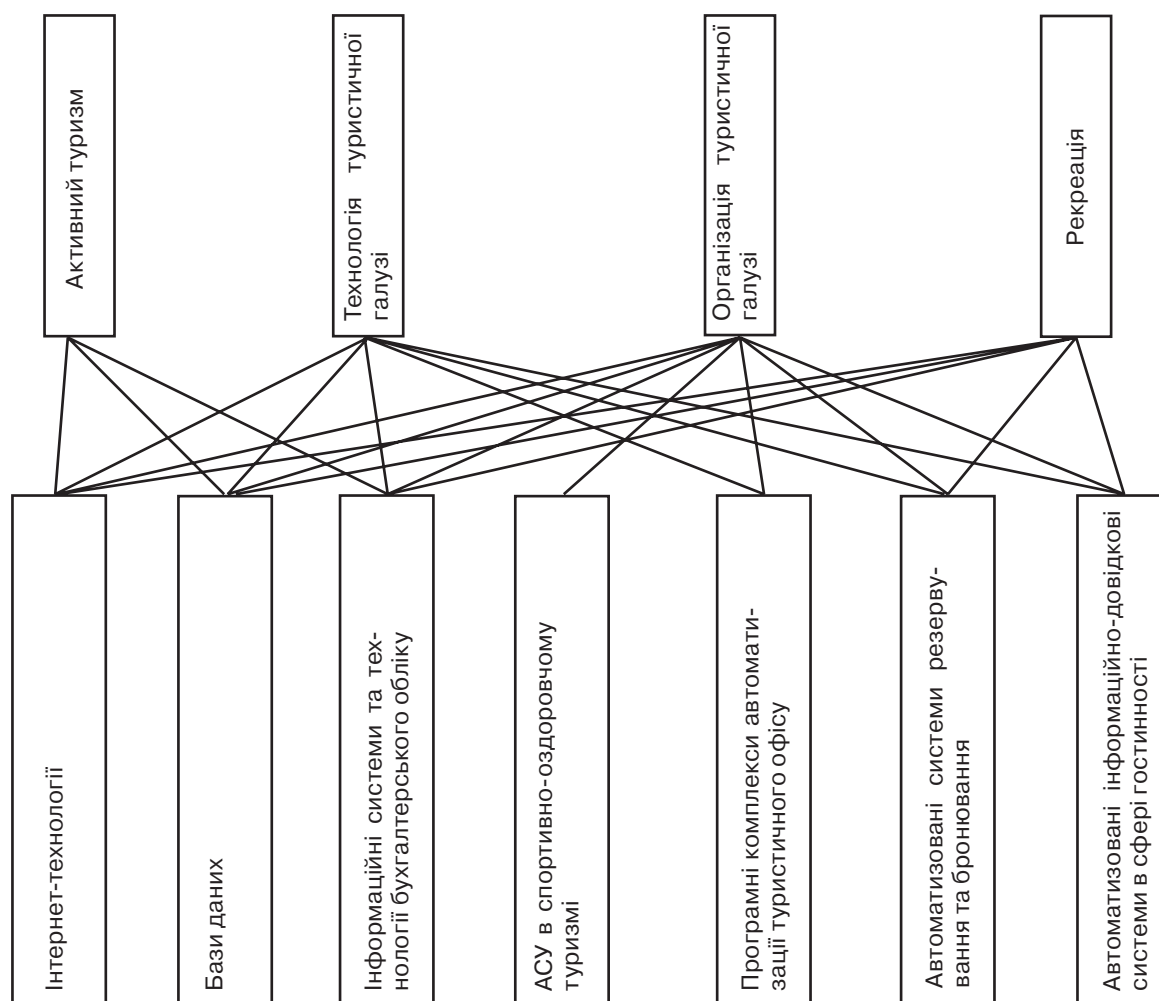
слуг, послуг харчування, екскурсійних послуг, туropolейтингу, транспортних та туристичних подорожей. Інформаційне забезпечення для вивчення цієї дисципліни з використанням інформаційних технологій можна представити таким переліком: Інтернет, програмне забезпечення туристичного бізнесу, програмне забезпечення для автоматизації офісу, спеціальне програмне забезпечення, системи управління для прийняття рішень, міжнародні бази даних, бази даних в сфері туризму та гостинності, автоматизовані інформаційно-довідкові системи в сфері туризму та гостинності, автоматизовані інформаційні системи резервування та бронювання послуг в сфері туризму та гостинності, сучасні засоби зв'язку, міжнародний електронний обмін комерційними та фінансовими даними, міжнародна міжбанківська мережа, міжнародні системи бронювання, наприклад, «Амадеус», «Worldspan», міжнародні системи резервування, фінансові та бухгалтерські модулі програм, програми побудови Web-сторінок та Web-взулів.

Дисципліна «Активний туризм» вивчає туристичні ресурси України, самодіяльні туристичні організації. Тут необхідними інформаційними технологіями є: Інтернет, бази даних самодіяльних туристичних організацій, забезпечення простими програмними засобами роботи на комп'ютері, електронні мапи, Web-сторінки туристичних порталів, програмні засоби, пов'язані з аналізом здоров'я людини, автоматизовані системи резервування та бронювання туристичних послуг, автоматизовані інформаційно-довідкові системи.

Дисципліна «Рекреація» передбачає вивчення рекреаційної географії, рекреаційних комплексів та рекреації. Для цієї дисципліни необхідні: Інтернет, електронні мапи, програмні засоби пов'язані зі здоров'ям людини, автоматизовані інформаційно-довідкові системи, програмне забезпечення для автоматизації офісу будинку відпочинку, бухгалтерські та фінансові програми і інше.

Зв'язок дисципліни «Інформаційні технології в туризмі», яка формує основні знання та вміння

Дисципліни, що забезпечують професійно орієнтовану підготовку фахівців спортивно-оздоровчого туризму



Різновиди інформаційних технологій

в області інформатизації туристичної діяльності, з ключовими дисциплінами блоку професійно-орієнтованої підготовки фахівців спортивно-оздоровчого туризму у ВНЗ фізкультурного профілю, подано схемою.

Висновки

1. Процес підготовки майбутніх фахівців спортивно-оздоровчого туризму у ВНЗ фізкультурного профілю своєю органічною складовою має містити потужний блок навчального матеріалу щодо використання у професійній діяльності сучасних інформаційних комп'ютерних технологій.

2. Аналіз зв'язків навчальних дисциплін блоку професійно-орієнтованої підготовки з базовою дисципліною «Інформаційні технології в туризмі», яка формує основні знання та вміння в області інформатизації туристичної діяльності, дозволив визначити структуру та зміст інформаційного забезпечення навчального процесу майбутніх фахівців спортивно-оздоровчого туризму.

Література

1. *Ганопольский В.И.* Туристская деятельность: проблемы терминологии и пути их решения применительно к моделированию и программированию системы туристского образования // Мир спорта. — 2001. — № 1. — С. 18—20.

2. *Кальней В.С.* Информационно-компьютерные сети — способ формирования туристского пространства // Теория и практика физической культуры. — 2000. — № 8. — С. 53—54.
3. *Кибальников С.В.* Очно-дистанционное обучение — образовательная технология 21-го века // Туристское образование и кадры. — 2002. — №11. — С. 50—52.
4. *Колмаков А.А., Кудрявцева Т.В., Сеселкин А.И.* Корпоративная система дополнительного профессионального образования в РМАТ // Теория и практика физической культуры. — 2000. — № 8. — С. 58—60.
5. *Колмаков А.А., Сеселкин А.И.* Дополнительное образование в туризме // Теория и практика физической культуры. — 1999. — №11. — С. 45—48.
6. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні: Збірник нормативно-правових актів / Під заг. ред. проф. В.К. Федорченка. — К.: Юрінком Інтер, 2002. — 640 с.
7. *Сеселкин А.И.* Структура и содержание профессионального туристского образования // Теория и практика физической культуры. — 2002. — № 11. — С. 19—24.
8. *Смирнов Д.В.* Мониторинг предпочтений абитуриентов и студентов вузов туристского профиля в выборе видов активного туризма // Теория и практика физической культуры. — 2002. — № 11. — С. 53—55.
9. *Тимошкин В.Н., Новоселов М.А.* Компьютерные технологии оценки знаний // Материалы VII международного научного конгресса «Современный олимпийский спорт и спорт для всех». — М.: ГКРФФКС, Олимпийский комитет России, — 2003. — С. 401—402.
10. *Чепик В.Д., Пироженов Н.Т.* Система непрерывного образования в туризме // Теория и практика физической культуры. — 2000. — № 8. — С. 61—63.